T085 TKL 3 (23) Luận Đại Trí Độ-Phẩm 55-Chẳng Thoái Chuyển

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 73

LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ
QUYEÅN 73
GIAÛI THÍCH PHAÅM NAÊM MÖÔI LAÊM: CHAÚNG THOAÙI CHUYEÅN

KINH: Tu-boà-ñeà baïch Phaät raèng: Baïch ñöùc Theá Toân! Do haïnh gì, töôùng maïo gì, bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån? Phaät baûo Tu-boà-ñeà: Boà-taùt ma-ha-taùt bieát ñöôïc ñòa vò phaøm phu, ñòa vò Thanh vaên, ñòa vò Bích-chi Phaät, ñòa vò Phaät, caùc ñòa vò aáy, trong töôùng "Nhö" khoâng hai khoâng khaùc, cuõng chaúng nieäm, cuõng chaúng phaân bieät. Vaøo trong "Nhö" aáy nghe vieäc aáy vöôït thaúng qua khoâng nghi ngôø. Vì sao? Vì trong "Nhö" aáy khoâng coù töôùng moät, töôùng hai. Boà-taùt aáy cuõng chaúng noùi lôøi voâ ích, chæ noùi lôøi töông öng vôùi lôïi ích, khoâng thaáy ngöôøi khaùc hay, hay dôõ. Tu-boà-ñeà! Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy bieát ñoù laø Boà- taùt chaúng thoaùi chuyeån. Tu-boà-ñeà thöa: Baïch ñöùc Theá Toân! Laïi do haønh, loaïi, töôùng, maïo gì, bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån? Phaät baûo Tu-boà-ñeà: Neáu heát thaûy phaùp khoâng coù haønh, khoâng coù loaïi, khoâng coù töôùng maïo, neân bieát aáy laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Tu-boà-ñeà baïch Phaät raèng: Baïch ñöùc Theá Toân! Neáu heát thaûy phaùp khoâng coù haønh, khoâng coù loaïi, khoâng coù töôùng maïo, thì Boà-taùt thoaùi chuyeån ñoái vôùi phaùp gì, goïi laø chaúng thoaùi chuyeån? Phaät daïy: Neáu Boà-taùt chuyeån taâm ñaém nhieãm saéc, chuyeån taâm ñaém nhieãm ñoái vôùi thoï, töôûng, haønh, thöùc, aáy goïi laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt chuyeån taâm ñaém nhieãm Thí Ba-la-maät cho ñeán chuyeån taâm ñaém nhieãm Baùt-nhaõ Ba-la-maät; chuyeån taâm ñaém nhieãm noäi khoâng, cho ñeán voâ phaùp höõu phaùp khoâng; chuyeån taâm ñaém nhieãm boán nieäm xöù, cho ñeán möôøi taùm phaùp khoâng chung; chuyeån taâm

ñaém nhieãm Thanh vaên, Bích-chi Phaät ñòa cho ñeán Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, neân bieát aáy laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Vì sao? Vì taùnh saéc khoâng coù, Boà-taùt aáy truï ôû ñaâu? Cho ñeán taùnh Voâ thöôïng Chaùng ñaúng Chaùnh giaùc khoâng coù, Boà-taùt aáy truï ôû ñaâu? Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt khoâng xem dieän maïo ngoân ngöõ ñaïo Sa- moân, hoaëc Baø-la-moân, khoâng nghó raèng ngoaïi ñaïo hoaëc Sa-moân hoaëc Baø-la-moân aáy thöïc bieát, thöïc thaáy; neáu noùi theo chaùnh kieán thì khoâng coù caùc vieäc aáy. Laïi nöõa, Boà-taùt khoâng sanh nghi ngôø, khoâng ñaém theo giôùi thuû, khoâng rôi vaøo taø kieán, cuõng khoâng caàu vieäc toát cuûa theá tuïc cho laø thanh tònh, khoâng laáy hoa höông, anh laïc, phan loïng, kyõ nhaïc, leã baùi cuùng döôøng chö thieân. Tu-boà-ñeà! Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy, neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Vò Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån, thöôøng khoâng sanh vaøo nhaø haï tieän, cho ñeán khoâng sanh vaøo choã coù taùm naïn, thöôøng khoâng thoï thaân ngöôøi nöõ. Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà- taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt thöôøng tu möôøi thieän ñaïo, töï mình khoâng saùt sanh, khoâng daïy ngöôøi saùt sanh, taùn thaùn vieäc khoâng saùt sanh, hoan hyû taùn thaùn ngöôøi khoâng saùt sanh; cho ñeán töï mình khoâng taø kieán, khoâng daïy ngöôøi taø kieán, cuõng khoâng taùn thaùn vieäc taø kieán, khoâng hoan hyû taùn thaùn ngöôøi theo taø kieán. Do caùc haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt ma-ha-taùt cho ñeán trong moäng cuõng khoâng laøm möôøi baát thieän ñaïo. Do caùc haønh, loaïi, töôùng maïo aáy, neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng toaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt vì lôïi ích heát thaûy chuùng sanh neân tu Thí Ba-la-maät cho ñeán vì lôïi ích cho heát thaûy chuùng sanh neân tu Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Do caùc haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt coù ñöôïc caùc phaùp nhö Kheá kinh, cho ñeán luaän nghò, thoï, trì, ñoïc tuïng, giaûng noùi, nhôù nghó ñuùng. Boà-taùt aáy khi phaùp thí nghó raèng: Nhôø nhaân duyeân cuûa phaùp thí aáy laøm maõn nguyeän cuûa heát thaûy chuùng sanh; ñem coâng ñöùc phaùp thí aáy cho heát thaûy chuùng sanh cuøng hoài höôùng ñeán Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Do caùc haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt ma-ha-taùt ñoái vôùi phaùp thaäm thaâm khoâng nghi, khoâng hoái.

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 73 256

Tu-boà-ñeà thöa: Baïch ñöùc Theá Toân! Boà-taùt ma-ha-taùt ñoái vôùi phaùp thaäm thaâm vì nhaân duyeân gì neân khoâng nghi, khoâng hoái? Phaät daïy: Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån aáy hoaøn toaøn khoâng thaáy coù phaùp naøo hoaëc saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc cho ñeán Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc coù theå sanh nghi, khoâng thaáy phaùp aáy choã naøo coù theå sanh nghi, sanh hoái. Do caùc haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà- taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt thaân, khaåu, yù nhu nhuyeán. Do caùc haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa,

Tu-boà-ñeà! Boà-taùt do thaønh töïu thaân, khaåu, yù töø aùi. Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt khoâng cuøng töông öng vôùi naêm trieàn caùi laø tham duïc, saân nhueá, thuøy mieân, traïo hoái, nghi. Do caùc haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt khoâng öa ñaém taát caû nôi choã. Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt ra vaøo ñi laïi, naèm, ngoài, ñi, ôû thöôøng nieäm nhaát taâm; ra vaøo ñi laïi, ngoài, naèm, ñi, ôû, dôõ chaân, ñeå chaân, an oån, thong thaû, thöôøng nieäm nhaát taâm ngoù xuoáng ñaát maø ñi. Do caùc haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt maëc y phuïc vaø caùc ñoà naèm, ngöôøi ta khoâng cheâ nhôùp, öa saïch seõ, ít beänh taät. Do haønh. loaïi, töôùng maïo aáy neân ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Thöôøng tronbg thaân ngöôøi, coù taùm vaïn hoä truøng xaâm thöïc, thaân Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån, khoâng coù loaïi truøng aáy. Vì sao? Vì coâng ñöùc Boà-taùt vöôït quaù theá gian. Coâng ñöùc Boà-taùt aáy taêng ích, tuøy theo coâng ñöùc aáy ñöôïc thaân thanh tònh, taâm thanh tònh. Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Tu-boà-ñeà baïch Phaät raèng: Baïch ñöùc Theá Toân! Laøm sao Boà-taùt ñöôïc thaân thanh tònh, taâm thanh tònh? Phaät daïy: Boà-taùt tuøy theo söï coù ñöôïc taêng theâm thieän caên, dieät tröø taâm quanh co taø vaïy, aáy goïi laø Boà-taùt thaân thanh tònh, taâm thanh tònh. Vì thaân taâm thanh tònh neân vöôït quaù Thanh vaên, Bích-chi Phaät ñòa maø vaøo Boà-taùt ñòa. Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt khoâng quí lôïi döôõng; tuy tu möôøi hai haïnh ñaàu ñaø maø khoâng quí phaùp A-lan-nhaõ (nôi thanh vaéng), cho ñeán khoâng quí vieäc chæ maëc ba y. Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 73 257

Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt thöôøng khoâng sanh taâm xan tham, khoâng sanh taâm phaù giôùi, taâm saân ñoäng, taâm giaûi ñaõi, taâm taùn loaïn, taâm ngu si, taâm taät ñoá. Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Boà-taùt taâm an truù baát ñoäng, trí tueä thaâm nhaäp, nhaát taâm nghe, laõnh thoï, phaùp ñöôïc nghe vaø vieäc theá gian ñeàu hôïp cuøng Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Boà-taùt aáy khoâng thaáy taøi saûn, söï nghieäp gì chaúng vaøo phaùp taùnh, heát thaûy vieäc ñeàu thaáy hôïp cuøng Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Vì nhaân duyeân aáy neân goïi ñoù laø töôùng traïng cuûa Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. LUAÄN: Hoûi: Töø tröôùc laïi ñaây nôi nôi ñaõ noùi töôùng maïo chaúng thoaùi chuyeån, côù sao nay coøn hoûi? Ñaùp: Treân kia tuy nôi nôi löôïc noùi, nay muoán noùi roäng. Trong ñaây phaàn nhieàu noùi veà töôùng maïo chaúng thoaùi chuyeån neân goïi laø phaåm “Chaúng thoaùi chuyeån”. Laïi nöõa, treân ñaây giaûi noùi töôùng maïo Ba-la-maät, thöù ñeán noùi nhaân duyeân khieán ma phaù hoaïi Baùt-nhaõ. Nay noùi ngöôøi tín thoï Baùt-nhaõ Ba-la-maät laø chaúng thoaùi chuyeån, muoán noùi töôùng maïo noù neân Tu-boà-ñeà hoûi. Laïi nöõa,

Boà-taùt töø khi môùi phaùt taâm laïi ñaây, vì nhaân duyeân tu haønh, quaû baùo chöùng ñaéc laø chaúng thoaùi chuyeån, ñöôïc thoï kyù chaéc chaén seõ laøm Phaät. Nhö ngöôøi nhaän chöùc töôùc ñaõ ñöôïc aán tín, taâm khoâng coøn nghi. Laïi nhö haøng Thanh vaên tu caùc haïnh, ñeàu laø boán quaû Sa-moân. Chaúng thoaùi chuyeån laø ñia vò quyeát ñònh an oån vöôït quaù phaøm phu, khoâng vaøo Nhò thöøa ñòa, tuy chöa thaønh Phaät ñaïo coù theå laøm ruoäng phöôùc cho theá gian. Vieäc aáy vi dieäu khoù bieát ñöôïc, neân Tu-boà-ñeà hoûi töôùng maïo noù. Phaät voán khieán Tu-boà-ñeà noùi Baùt-nhaõ Ba-la-maät neân Tu-boà-ñeà hoûi Phaät ñòa vò chaúng thoaùi chuyeån. Coù haønh, loaïi, töôùng maïo gì. Hoûi: Ba vieäc aáy coù gì sai khaùc? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi ba vieäc aáy cuøng moät nghóa, do ñoù bieát laø chaúng thoaùi chuyeån, chaúng phaûi chaúng thoaùi chuyeån. Laïi coù ngöôøi noùi: HAØNH laø thaân, khaåu, yù, nghieäp cuûa Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån khaùc vôùi ngöôøi khaùc. Do haønh vi aáy bieåu thò trí tueä thaäm thaâm chaúng thoaùi chuyeån. Loaïi laø phaân bieät bieát caùc Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån hay chaúng phaûi chaúng thoaùi chuyeån. Töôùng maïo laø töø haønh vaø loaïi, do caùc nhaân duyeân khaùc bieát ñöôïc töôùng maïo chaúng thoaùi chuyeån. Phaät noùi nghóa lyù, neáu Boà-taùt ñaày ñuû ñöôïc naêm Ba-la-maät, thaâm nhaäp Baùt-nhaõ Ba-la-maät, coù löïc phöông tieän neân khoâng ñaém töôùc Baùt- nhaõ Ba-la-maät, chæ quaùn "Nhö nghóa" laø thaät töôùng caùc phaùp. Boà-taùt

luùc baáy giôø khoâng cho haøng ñòa vò phaøm phu Nhò thöøa laø haï tieän, khoâng cho ñòa vò Phaät laø cao quí vì ñeàu nhaäp caùc phaùp "Nhö", trong caùc phaùp nhö aáy khoâng coù phaân bieät hai phaùp. Chæ laáy "Nhö" nhaäp vaøo "Nhö" khoâng coøn vieäc chi khaùc, cuõng khoâng phaân bieät chaáp thuû töôùng. Vì sao? Vì "Nhö" bình ñaúng neân ngöôøi coù theå nhaäp nhö vaäy töùc nhaäp vaøo phaùp taïng chö Phaät, taâm khoâng sanh nghi ñeå trôû laïi tìm töôùng quyeát ñònh cuûa caùc phaùp. Theá neân kinh noùi: Phaøm phu ñòa cho ñeán Phaät ñòa trong töôùng "Nhö" khoâng hai khoâng khaùc. Chöùng ñöôïc phaùp nhö vaäy laø haønh, loaïi, töôùng maïo cuûa chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, löôïc noùi nghóa aáy: Boà-taùt nhaân caùc phaùp "Nhö", nghóa laø roát raùo khoâng neân xaû boû heát thaûy vieäc theá gian, cuõng khoâng truï vaøo roát raùo khoâng. Vì sao? Vì thaät töôùng caùc phaùp roát raùo thanh tònh. Neáu Boà-taùt nghe phaùp khoâng coù nöông töïa, thì taâm khoâng coù nghi hoái, khoâng nghó ñeán vieäc nöông töïa. Caùc vieäc nhö treân laø theå töôùng chính yeáu cuûa chaúng thoaùi chuyeån; töø ñaây trôû xuoáng ñeàu laø haïnh quaû cuûa roát raùo khoâng. Vì ñöôïc roát raùo khoâng neân taâm thuaàn thuïc tòch dieät, khoâng noùi lôøi voâ ích. Noùi ra thöôøng laø phaùp, chaúng phaûi laø phi phaùp; noùi ra ñeàu laø thaät, chaúng phaûi voïng thuyeát; lôøi noùi nhu nhuyeán, khoâng thoâ laäu, ñeàu ñem taâm töø bi maø noùi, khoâng duøng taâm saân nhueá; noùi hôïp thôøi, ñuùng vôùi cô hoäi, quaùn saùt loøng ngöôøi tuøy theo phong tuïc ñòa phöông. Nay trong ñaây löôïc noùi lôøi lôïi ích; hoaëc daïy Phaät ñaïo, hoaëc daïy Nhò thöøa, hoaëc nhôn thieân ñaïo, hoaëc ñôøi nay ñöôïc caùi vui khoâng taïo toäi. Vì thöôøng xa lìa boán vieäc aùc nôi mieäng, vì ñoái vôùi chuùng sanh coù taâm töø bi roäng lôùn,

laïi coù theå töï mình cheû moûng caùc phieàn naõo, neân coù theå duøng caùc nhaân duyeân noùi nhöõng lôøi lôïi ích. Hoûi: Haøng Thanh vaên ñi thaúng tôùi Nieát-baøn coù theå khoâng xem xeùt ñeán ngöôøi khaùc. Coøn Boà-taùt xem chuùng sanh nhö con, thöôøng muoán giaùo hoùa, côù sao khoâng xem xeùt ñeán vieäc hay dôõ cuûa hoï? Ñaùp: Neáu chuùng sanh khoâng theå chieác phuïc, khoâng theå hoùa ñoä, thì haïng nhö vaäy chaúng caàn xem xeùt. Vì sao? Vì neáu ñem taâm toát daïy baûo thì hoï gheùt mình, taâm hoï nhö dao caét, ñaõ khoâng ích gì coøn theâm toäi cho hoï cho neân khoâng neân xem xeùt hay dôõ. Laïi nöõa, Boà-taùt neân nghó raèng: Nhö chö Phaät ñuû Nhaát thieát trí, taäp khí phieàn naõo saïch heát, coøn khoâng theå ñoä heát chuùng sanh, huoáng gì ta chöa ñöôïc Boà-taùt thaàn thoâng, chöa ñöôïc trí voâ ngaïi laøm sao coù theå xem xeùt khaép chuùng sanh. Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån coù vò ñöôïc thaàn thoâng, coù vò khoâng ñöôïc. Ñöôïc chaúng thoaùi chuyeån roài, rieâng tu thaàn thoâng ñaïo môùi ñöôïc. Neáu tröôùc ñaõ ñöôïc thaàn thoâng, vì khoâng ñaày ñuû neân khoâng theå xem xeùt khaép.

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 73 259

Hoûi: Tu-boà-ñeà luùc ñaàu hoûi haønh, loaïi, töôùng maïo, côù sao Phaät khoâng ñaùp ngay laø khoâng coù haønh, loaïi, töôùng maïo nay trong ñaây môùi noùi? Ñaùp: Luùc ñaàu hoûi, vì chuùng sanh chöa tham ñaém töôùng maïo chaúng thoaùi chuyeån, neân Phaät ñaùp hoaëc noùi veà khoâng töôùng, hoaëc noùi veà höõu töôùng; nay vì chuùng sanh tham ñaém töôùng maïo chaúng thoaùi chuyeån, muoán töø phaøm phu nhaäp vaøo ñòa vò chaúng thoaùi chuyeån, theá neân Phaät noùi heát thaûy khoâng coù haønh, khoâng coù loaïi, khoâng coù töôùng maïo. Tu-boà-ñeà laïi hoûi: Neáu caùc phaùp ñeàu khoâng, côù gì coøn hoûi ñoái vôùi phaùp gì chuyeån taâm ñaém nhieãm goïi laø chaúng thoaùi chuyeån? Neân töø phaøm phu ñòa chuyeån, ñoái Phaät ñòa khoâng chuyeån sao? Phaät ñaùp: Neáu Boà-taùt quaùn ñöôïc saéc phaùp v.v... khoâng, khoâng coù gì cuûa chính noù, chuyeån taâm nhieãm tröôùc saéc, cho neân ôû trong Phaät ñaïo khoâng thoaùi chuyeån. Saéc phaùp v.v... hoøa hôïp nhaân duyeân sanh, Boà-taùt bieát ñoù laø phaùp höõu vi, toäi loãi, khoâng neân truù ôû trong ñoù. Vì caùc phaùp khoâng, neân coù theå chuyeån taâm nhieãm tröôùc, chuyeån taâm nhieãm tröôùc neân goïi laø khoâng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån, nhaäp vaøo chaùnh vò neân taâm quyeát ñöùng khoâng nghi. Trong heát thaûy ngoaïi ñaïo coù thaät trí, neáu coù thaät trí khoâng goïi laø ngoaïi ñaïo. Nhö theá laø töôùng maïo cuûa chaúng thoaùi chuyeån. Hoûi: Nay noùi khoâng sanh nghi, sau noùi khoâng nghi phaùp thaäm thaâm. Hai caùi khoâng nghi aáy coù gì sai khaùc? Ñaùp: Khoâng nghi ôû ñaây laø chæ cho kieán hoaëc trong lyù Töù ñeá cuûa Tu-ñaø-hoaøn ñoaïn tröø; caùi khoâng nghi sau laø khoâng nghi ñoái vôùi phaùp saâu xa cuûa chö Phaät chöùng tri. Boà-taùt coù löïc phöôùc ñöùc vaø trí tueä neân tuy khoâng laøm Tu-ñaø-hoaøn, chöa laøm Phaät, maø coù theå khoâng coù hai caùi nghi aáy. Giôùi thuû laø giôùi cuûa ngoaïi ñaïo, tu giôùi ngoaïi ñaïo aáy khoâng ñöôïc Nieát-baøn. Coøn boán kieán: thaân kieán, bieân kieán, kieán thuû, taø kieán ñeàu goïi laø taø kieán. Vì thaâm tín nghieäp nhaân duyeân vaø quaû baùo neân khoâng caàu vieäc toát, khoâng ñem höông hoa cuùng döôøng chö thieân. Vì caàu ñaïo, phaù coäi

goác kieâu maïn, neân thöôøng khoâng sanh vaøo nhaø haï tieän. Vì coù coâng ñöùc, khoâng laøm chöôùng ngaïi ngöôøi khaùc, thöôøng laøm vieäc khuyeán trôï neân khoâng sanh vaøo choã taùm naïn. Vì cheû moûng daâm duïc, xa lìa taâm xieåm nònh, neân khoâng thoï thaân ngöôøi nöõ. Laïi nöõa, caùc ngöôøi khaùc tuy tu möôøi thieän ñaïo, hoaëc moät, hoaëc hai, hoaëc ba khoâng theå ñuû boán thöù. Boà-taùt coù taâm ñaïi bi raát yeâu thieän phaùp neân tu ñaày ñuû boán thöù. Thöôøng tu taäp möôøi thieän nghieäp ñaïo cho ñeán trong moäng khoâng laøm möôøi baát thieän ñaïo. Caùc ngöôøi khaùc tu phöôùc

ñöùc chæ vì thaân mình; tieåu Boà-taùt tuy vì chuùng sanh cuõng töï vì mình; baäc chaúng thoaùi chuyeån coù laøm phöôùc gì ñeàu vì chuùng sanh, khoâng vì thaân mình. Neáu phöôùc ñöùc coù theå ñem cho ngöôøi, thôøi Boà-taùt ñem cho heát chuùng sanh, chæ caàu söï tu taäp khoâng theå ñem cho; neân Boà-taùt ñem möôøi hai boä kinh giaùo hoùa chuùng sanh, cuõng chæ vì chuùng sanh, khoâng vì töï kyû. Laïi nöõa, vò Boà-taùt coù naêm caên tín, taán v.v... lanh lôïi neân tuy chöa laøm Phaät coù theå tin caùc phaùp. Trong ñaây Phaät laïi noùi nhaân duyeân cuûa khoâng; Boà-taùt khoâng thaáy saéc phaùp v.v... neân khoâng coù choã sanh nghi. Laïi nöõa, Boà-taùt thöôøng tu taâm töø bi neân yù nghieäp nhu nhuyeán; yù nghieäp nhu nhuyeán neân töø thaân nghieäp, töø khaåu nghieäp thaønh töïu. Hoûi: Taâm töø bi ngoaïi ñaïo cuõng coù, côù sao laïi noùi ñoù laø töôùng maïo cuûa baäc chaúng thoaùi chuyeån? Ñaùp: Ngoaïi ñaïo tuy coù taâm töø bi maø khoâng saâu, khoâng theå truøm khaép chuùng sanh, cuõng khoâng thöôøng coù, vì khoâng hoøa hôïp thaät töôùng cuûa caùc phaùp, coøn Boà-taùt khoâng nhö vaäy. Laïi nöõa, Boà-taùt quôû traùch naêm duïc, tröø naêm trieàn caùi, vaøo naêm thieàn chi, Sô thieàn khoâng cuøng vôùi naêm trieàn caùi. Vì naêm trieàn caùi che taâm, laøm hao moøn trí tueä, phaù Phaät ñaïo môû ñöôøng ma. Boà-taùt bieát heát thaûy phaùp höõu vi taïo taùc, hö doái, khoâng thaät, nhö huyeãn, nhö moäng; coøn phaùp voâ vi “khoâng”, khoâng coù gì cuûa chính noù, töôùng tòch dieät neân ñoái vôùi heát thaûy choã, khoâng coù gì öa ñaém. Ñoái vôùi chuùng sanh cho ñeán Phaät cuõng khoâng öa ñaém, ñoái vôùi phaùp cho ñeán Nieát-baøn cuõng khoâng öa ñaém. Saân vaø toäi thoâ, tieåu Boà-taùt ñaõ döùt cuõng khoâng noùi; aùi saâu xa, vi teá, khoù döùt neân nay noùi. Laïi nöõa, Boà-taùt vaøo saâu thieàn ñònh neân thuû hoä heát thaûy chuùng sanh, thuû hoä heát thaûy chuùng sanh neân thöôøng nhaát taâm nieäm, khoâng naõo haïi chuùng sanh. Vì khoâng phaù giôùi neân ra, vaøo, ñeán, ñi an oån, thong thaû, nhaát taâm. Dôû chaân, ñeå chaân, troâng xuoáng ñaát maø ñi laø vì baûo hoä chuùng sanh, vì traùnh loaïn taâm. Laïi nöõa, Boà-taùt laâu ngaøy tu taäp voâ löôïng, voâ bieân thieän phaùp, trong thaân khoâng coù taùm muoân hoä truøng, cuõng ít beänh taät neân aùo chaêng ñoà naèm thöôøng saïch seõ khoâng nhô. Vì coù löïc thieän caên chöùng ñöôïc thaät töôùng caùc phaùp neân trong thaân khoâng coù taùm muoân hoä truøng. Vì taâm thanh tònh neân thaân, mieäng cuõng thanh tònh; vì lìa hö doái, quanh co, taø vaïy, haï tieän neân taâm thanh tònh, vì hai söï thanh tònh neân tuy ôû theá gian maø lìa khoûi caùc khoå naõo böùc baùch; vì taâm khoâng nhaøm chaùn neân vöôït quaù Thanh vaên, Bích-chi

Phaät ñòa. Boà-taùt vì quyù Phaät ñaïo neân khoâng quí lôïi döôõng; tuy tu

haïnh ñaàu ñaø maø khoâng quí haïnh aáy, vì haïnh aáy chæ laø nhaân duyeân phaàn ít ñoái vôùi ñaïo cöùu caùnh, chöù chaúng phaûi ñaïo cöùu caùnh, aáy goïi laø haønh, loaïi, töôùng maïo cuûa Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Hoûi: Boà-taùt chöa ñöôïc Phaät daïo, chöa döùt caùc phieàn naõo laøm sao thöôøng khoâng sanh caùc aùc taâm xan than v.v...? Ñaùp: Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån, khi ñöôïc Voâ sanh phaùp nhaãn, thì ñaõ döùt heát caùc phieàn naõo, chæ chöa döùt taäp khí. Neáu khoâng döùt laøm sao coù theå thöôøng khoâng sanh taâm xan tham laøm chöôùng ngaïi ñaïo? Nhö kinh noùi: Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán A-la-haùn töùc laø Boà-taùt Voâ sanh phaùp nhaãn. Laïi nöõa, coù ngöôøi noùi Boà-taùt tu saùu Ba-la-maät, tu taäp saâu xa caùc coâng ñöùc neân caùc phieàn naõo bò cheû moûng, khoâng sanh trong taâm, neân goïi laø thöôøng khoâng sanh. Laïi nöõa, Boà-taùt traûi voâ löôïng ñôøi, tu Thieàn Ba-la-maät neân taâm an truù baát ñoäng; chöaù taäp Baùt-nhaõ, neân thaâm nhaäp trí tueä. Boà-taùt bieát phaùp vò vi dieäu neân theo ngöôøi khaùc nghe phaùp, nhaát taâm thoï trì, vì taâm öa phaùp saâu xa neân nghe phaùp Tam thöøa hoaëc phaùp ngoaïi ñaïo, hoaëc phaùp theá gian, vì töï taâm thaâm dieäu neân caùc phaùp aáy ñeàu hoøa hôïp vôùi Baùt-nhaõ, khoâng phaù phaùp töôùng. Thí nhö ngöôøi maïnh khoûe khoâng coù beänh, aên vaät gì ñeàu tieâu hoùa heát; laïi nhö Phaät ñöôïc caùi töôùng toái thöôïng vò, tuy gaëp moùn aên ñaéng, cay, khoâng ngon, ôû trong mieäng Phaät ñeàu thaønh thöôïng vò. Laïi nöõa, nhö naáu ñöôøng pheøn saép chín, ñem vaät gì boû vaøo ñeàu thaønh ñöôøng pheøn vi söùc vi dieäu cuûa noù maïnh. Boà-taùt cuõng nhö vaäy, söùc Baùt- nhaõ Ba-la-maät maïnh neân coù theå laøm cho caùc phaùp hôïp thaønh moät vò vôùi Baùt-nhaõ, khoâng coù loãi. Laïi nöõa, vieäc theá gian laø, Boà-taùt khôûi thaân khaåu nghieäp gì ñeàu vì thöông xoùt hoùa ñoä chuùng sanh; taâm thöông xoùt aáy laø cöûa ban ñaàu vaøo Baùt-nhaõ Ba-la-maät. Laïi nhaân duyeân cuûa caùc vieäc theá gian cho ñeán ngoài, ñöùng, daäy ñi, böôùc, aên uoáng, noùi naêng, thöôøng nghó ñeán söï an oån cho chuùng sanh. Vieäc ñi, ñeán, v.v... ñeàu vaøo phaùp taùnh nhö ñaõ noùi ôû trong phaåm “Phaù lai khöù” (Trung quaùn luaän - ND). Caùc taøi saûn, söï nghieäp cuõng laïi nhö vaäy, aáy goïi laø chaúng thoaùi chuyeån. KINH: Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Neáu aùc ma ôû tröôùc vò Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån hoùa laøm taùm ñòa nguïc lôùn, trong moãi ñòa nguïc coù ngaøn vaïn öùc Boà-taùt ñeàu bò thieâu ñoát chòu caùc khoå naõo cay chua, noùi vôùi Boà-taùt raèng: “Caùc Boà-taùt aáy ñeàu laø baäc chaúng thoaùi chuyeån ñöôïc Phaät thoï kyù vaøo ñòa nguïc lôùn, neáu oâng laø ngöôøi ñöôïc Phaät thoï kyù chaúng thoaùi chuyeån thì seõ vaøo ñòa nguïc lôùn aáy; Phaät vì oâng thoï kyù caûnh ñòa nguïc nhö vaäy maø oâng khoâng bieát, trôû laïi boû taâm Boà-taùt ñeå coù theå khoâng ñoïa ñòa nguïc maø ñöôïc

sanh coõi trôøi”. Naøy Tu-boà-ñeà! Neáu Boà-taùt thaáy vieäc aáy, nghe vieäc aáy maø taâm khoâng ñoäng, khoâng nghi, khoâng sôï, nghó raèng vò Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån, maø ñoïa vaøo ñòa nguïc, suùc sanh, ngaï quyû thì troïn khoâng coù leõ ñoù.

Tu-boà-ñeà! Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! AÙc ma hoùa laøm Tyø-kheo maëc aùo phaùp ñi ñeán choã Boà-taùt noùi vôùi Boà-taùt raèng: “OÂng tröôùc nghe daïy neân nhö vaäy tònh tu saùu Ba-la-maät cho ñeán neân nhö vaäy tònh tu ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, vieäc aáy oâng phaûi hoái haän boû gaáp ñi! OÂng tröôùc ôû nôi choã chö Phaät quaù khöù, vò lai, hieän taïi töø khi môùi phaùt taâm cho ñeán phaùp truï, caùc thieän caên taïo ñöôïc trong khoaûng thì gian aáy, tuøy hyû hoài höôùng Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, vieäc aáy oâng cuõng neân buoâng boû gaáp ñi; neáu oâng boû gaáp ta seõ noùi cho oâng chaân Phaùp Phaät, coøn nhöõng ñieàu oâng nghe tröôùc ñoù ñeàu phi Phaùp Phaät, phi Phaät giaùo, ñeàu laø vaên chöông trau chuoát, hôïp laïi taïo ra; ñieàu ta noùi môùi laø chaân Phaùp Phaät”. Neáu Boà- taùt nghe lôøi noùi maø taâm sôï, nghi, hoái thì neân bieát Boà-taùt aáy chöa ñöôïc Phaät thoï kyù, chöa quyeát ñònh an truù trong taùnh chaúng thoaùi chuyeån. Neáu Boà-taùt taâm khoâng ñoäng, khoâng sôï, khoâng nghi, khoâng hoái, tuøy thuaän, nöông töïa phaùp voâ phaùp voâ sanh, khoâng tin lôøi ngöôøi khaùc, khoâng laøm theo ngöôøi khaùc; khi tu saùu Ba-la-maät khoâng theo lôøi ngöôøi khaùc; cho ñeán khi tu Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc cuõng khoâng nghe theo lôøi ngöôøi khaùc, thí nhö vò A-la-haùn saïch heát laäu hoaëc, khoâng tin lôøi ngöôøi khaùc, khoâng laøm theo ngöôøi khaùc, hieän tieàn thaáy ñöôïc thaät töôùng caùc phaùp; aùc ma khoâng theå laøm lay chuyeån. Nhö vaäy, Tu-boà-ñeà! Vò Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån cuõng nhö theá. Ngöôøi caàu Thanh vaên daïo, Bích-chi Phaät ñaïo khoâng theå phaù hoaïi, khoâng theå chieát phuïc taâm Boà-taùt. Naøy Tu-boà-ñeà! Boà-taùt aáy chaéc chaén an truù trong ñòa vò chaúng thoaùi chuyeån, khoâng nghe theo lôøi ngöôøi khaùc, cho ñeán lôøi Phaät noùi cuõng khoâng tín thuû ngay, huoáng gì tin lôøi cuûa ngöôøi caàu Thanh vaên, Bích-chi Phaät, caùc aùc ma, ngoaïi ñaïo, Phaïm chí! Troïn khoâng coù leõ ñoù. Vì sao? Vì Boà-taùt aáy khoâng thaáy coù phaùp coù theå tin theo, ñoù laø saéc hoaëc thoï, töôûng, haønh, thöùc, hoaëc nhö cuûa saéc cho ñeán nhö cuûa thöùc, cho ñeán khoâng thaáy Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, huoáng gì nhö cuûa Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc. Naøy Tu-boà-ñeà! Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù goïi laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! AÙc ma hoùa laøm thaân Tyø-kheo ñi ñeán choã Boà-taùt noùi raèng: “Phaùp cuûa ngöôøi tu laø phaùp sanh töû chaúng phaûi ñaïo Nhaát thieát trí, thaân ngöôøi nay chæ laáy vieäc heát khoå laøm chöùng ñaéc”. Khi aáy aùc ma vì

Boà-taùt duøng phaùp tu haønh cuûa theá gian noùi ñaïo phaùp töông tôï, ñaïo phaùp töông tôï aáy laø phaùp raøng buoäc trong ba coõi nhö Quaùn baát tònh ñoù laø quaùn töôùng xöông traéng; hoaëc Sô thieàn cho ñeán Phi höõu töôûng Phi voâ töôûng, noùi vôùi thieän nam töû raèng: “Duøng ñaïo aáy duøng tu haïnh aáy, seõ ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán quaû A-la-haùn; ngöôi tu ñaïo aáy ñôøi nay heát khoå, ngöôi duøng caùi phaùp phaûi chòu moïi khoå naõo trong ñöôøng sanh töû nhö vaäy laøm chi? Thaân töù ñaïi ngaøy nay coøn khoâng caàn duøng laõnh thoï ñöôïc, huoáng gì laïi thoï thaân töông lai”. Naøy Tu-boà-ñeà! Neáu Boà-taùt nghe lôøi aáy maø taâm khoâng

kinh, khoâng nghi, khoâng hoái, nghó raèng: “Vò Tyø-kheo aáy lôïi ích cho ta khoâng ít, vì ta noùi ñaïo phaùp töông tôï, tu ñaïo phaùp töông tôï aáy, khoâng ñöôïc ñeán quaû Tu-ñaø-hoaøn, A-la-haùn, Bích-chi Phaät ñaïo, huoáng gì ñöôïc ñeán Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc!” Boà-taùt aáy laïi caøng hoan hyû nghó raèng: “Tyø-kheo aáy lôïi ích cho ta khoâng ít, vì ta noùi phaùp laøm chöôùng ñaïo, ta bieát phaùp laøm chöôùng ñaïo aáy khoâng chöôùng ngaïi hoïc ñaïo ba thöøa.” Khi aáy aùc ma bieát Boà-taùt vui möøng lieàn noùi tieáp raèng: “Thieän nam töû! Ngöôi muoán thaáy Boà-taùt aáy cuùng döôøng chö Phaät soá nhieàu nhö caùt soâng Haèng vôùi caùc ñoà caàn duøng nuoâi soáng nhö aùo maëc, côm aên, ñoà naèm, thuoác thang chaêng? Cuõng ôû nôi choã haèng haø sa soá chö Phaät tu Thí Ba- la-maät cho ñeán Baùt-nhaõ Ba-la-maät chaêng? Cuõng thaân caän haèng haø sa soá chö Phaät hoûi Boà-taùt ñaïo: “Baïch ñöùc Theá Toân! Boà-taùt laøm sao an truù trong Boà-taùt thöøa? Laøm sao tu Thí Ba-la-maät cho ñeán Baùt-nhaõ Ba-la-maät, tu boán nieäm xöù cho ñeán ñaïi töø ñaïi bi?” Boà-taùt aáy theo nhö Phaät daïy: Truï nhö vaäy, haønh nhö vaäy, tu nhö vaäy; Boà-taùt aáy daïy nhö vaäy, hoïc nhö vaäy coøn khoâng ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, khoâng ñöôïc Nhaát thieát trí, huoáng gì ngöôi laøm sao ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc”. Neáu Boà-taùt nghe vieäc aáy, taâm khoâng ñoåi khaùc, khoâng kinh sôï, laïi coøn vui möøng, nghó raèng: “Tyø-kheo aáy lôïi ích cho ta khoâng ít, vì ta noùi phaùp laøm chöôùng ñaïo, phaùp laøm chöôùng ñaïo aáy khieán khoâng ñöôïc ñaïo Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán khoâng ñöôïc ñaïo A-la-haùn, Bích-chi Phaät, huoáng gì ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc!” Khi aáy aùc ma bieát taâm Boà-taùt aáy taâm khoâng bieán maát, khoâng kinh sôï, lieàn ôû taïi choã ñoù hoùa laøm nhieàu Tyø-kheo noùi vôùi Boà-taùt raèng: “Ñaây ñeàu laø nhöõng Boà-taùt phaùt taâm caàu Voâ thöôïng ñaïo, ñeàu an truù ñòa vò A-la-haùn, boïn aáy coøn khoâng ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc, ngöôi laøm sao ñöôïc?” Neáu Boà-taùt lieàn nghó raèng aùc ma aáy noùi ñaïo phaùp töông tôï. Boà-taùt haønh Baùt-nhaõ Ba-la-maät khoâng neân chuyeån ñoåi taâm Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc cuõng khoâng neân ñoïa vaøo Thanh vaên,

SOÁ 1509 - LUAÄN ÑAÏI TRÍ ÑOÄ, Quyeån 73 264

Bích-chi Phaät ñaïo. Laïi nghó raèng: Tu Thí Ba-la-maät cho ñeán Baùt-nhaõ Ba-la-maät, cho ñeán tu trí Nhaát thieát chuûng khoâng ñöôïc Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc laø khoâng coù leõ aáy. Naøy Tu-boà-ñeà! Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy, neân bieát aáy laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Laïi nöõa, Tu-boà-ñeà! Neáu Boà-taùt nghó raèng: “Neáu Boà-taùt theo ñuùng lôøi Phaät daïy, taâm khoâng xa lìa Baùt-nhaõ Ba-la-maät cho ñeán trí Nhaát thieát chuûng, thì Boà-taùt aáy troïn khoâng thoaùi chuyeån Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc; neáu Boà-taùt giaùc tri vieäc ma, thì thöôøng khoâng thoaùi maát Voâ thöôïng Chaùnh ñaúng Chaùnh giaùc”. Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø töôùng cuûa Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Tu-boà-ñeà baïch Phaät raèng: Baïch ñöùc Theá Toân! Thoaùi chuyeån ñoái vôùi phaùp gì goïi laø khoâng thoaùi chuyeån? Phaät daïy: Thoaùi chuyeån ñoái vôùi cuûa saéc, thoaùi chuyeån ñoái vôùi töôùng cuûa thoï, töôûng, haønh, thöùc; thoaùi chuyeån ñoái vôùi töôùng möôøi hai nhaäp, töôùng möôøi taùm

giôùi, töôùng tham duïc, saân nhueá, ngu si, töôùng taø kieán, töôùng boán nieäm xöù cho ñeán töôùng Thanh vaên, Bích-chi Phaät vaø töôùng Phaät. Do vaäy, goïi laø töôùng Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. Vì sao? Vì Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån do phaùp "töï töôùng khoâng" aáy vaøo Boà-taùt vò, ñöôïc voâ sanh phaùp nhaãn; cho ñeán maûy may phaùp cuõng khoâng theå thuû ñaéc, vì khoâng theå thuû ñaéc neân khoâng taùc khôûi, vì khoâng taùc khôûi neân khoâng sanh, aáy goïi laø voâ sanh phaùp nhaãn. Do haønh, loaïi, töôùng maïo aáy neân bieát ñoù laø Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån. LUAÄN: Ma bieát roõ Boà-taùt aáy laø vò Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån, khoâng coøn laøm trôû ngaïi; neáu chöa bieát roõ thì duøng moïi caùch thí nghieäm phaù hoaïi, hoaëc hoùa laøm taùm ñòa nguïc lôùn, hoùa laøm voâ soá Boà-taùt bò thieâu ñoát ôû trong ñoù vaø noùi vôùi Boà-taùt raèng: Caùc Boà-taùt aáy ñeàu laø baäc chaúng thoaùi chuyeån, ñöôïc Phaät thoï kyù. OÂng neáu ñöôïc Phaät thoï kyù laø thoï kyù vaøo ôû ñòa nguïc. Hoûi: AÙc ma vì nhaân duyeân gì noùi ngöôøi tu thieän thoï kyù vaøo ôû ñòa nguïc? Ñaùp: AÙc ma vì cho vò Boà-taùt aáy muoán thay theá chuùng sanh thoï khoå neân noùi thoï kyù ôû trong ñòa nguïc; "Ngöôi neáu tu phöôùc ñöùc ñeå sanh coõi trôøi thì ñoù laø töï vì mình chöù khoâng dính döï ñeán vieäc chuùng sanh". Neáu Boà-taùt nghe vieäc aáy taâm kinh ñoäng, nghi hoái, vaø tín thoï lôøi ma, thì neân bieát Boà-taùt chöa ñöôïc thoï kyù leân baäc chaúng thoaùi chuyeån. Neáu Boà-taùt nghe vieäc aáy maø khoâng nghi, khoâng ñoäng, khoâng kinh, thì nghó raèng: "Baäc chaúng thoaùi chuyeån vì ngoä ñöôïc thaät töôùng caùc phaùp neân khoâng ñaém tröôùc phaùp, vì khoâng ñaém tröôùc phaùp neân cho ñeán khoâng sanh toäi

nhoû, huoáng gì toäi ñoïa ba ñöôøng aùc. Nhö trong löûa coù nöôùc, trong nöôùc sanh löûa, khoâng coù leõ ñoù". Laïi coù aùc ma hoùa laøm Tyø-kheo maëc aùo phaùp ñi ñeán noùi vôùi Boà-taùt raèng: "Ngöôi tröôùc theo thaày nhoû nghe daïy tu saùu Ba-la-maät ñoù ñeàu laø hö doái, chöùa nhoùm taâm tuøy hyû coâng ñöùc cuõng laø hö doái. Nhöõng ñieàu ngöôi nghe töø tröôùc ñeàu laø hö doái, vaên chöông trau chuoát chaúng thaät, chaúng phaûi mieäng Phaät noùi ra; nay ta vì ngöôi noùi, ñeàu laø chaân Phaät phaùp, ngöôi neân boû mau ñi". Neáu Boà-taùt nghe lôøi aáy maø taâm kinh ñoäng, saân haän, nghi ngôø, thì neân bieát Boà-taùt aáy Phaät chöa thoï kyù cho. Thí nhö vaøng giaû, laáy löûa maø maøi ñaäp, hoaëc ñen, hoaëc ñoû, hoaëc traéng lieàn bieát chaúng phaûi vaøng thaät. Neáu Boà-taùt nghe lôøi aáy maø khoâng giaän, khoâng nghi, tuøy theo phaùp Voâ sanh, voâ dieät, voâ khôûi, voâ taùc, tu saùu Ba-la-maät töï bieát khoâng nghe theo lôøi ngöôøi khaùc; thì neân bieát aáy laø thaät chaúng thoaùi chuyeån. Thí nhö vò A-la-haùn saïch heát laäu hoaëc neân aùc ma ñi ñeán khoâng phaù hoaïi ñöôïc; vò Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån cuõng nhö vaäy, khoâng ai haøng phuïc ñöôïc. Vì hieän tieàn töï bieát thaät töôùng caùc phaùp neân aùc ma hieän laøm thaân Phaät ñi ñeán, noùi lôøi khaùc vôùi phaùp töôùng cuõng khoâng tín thoï. Thí nhö con choù mang loát sö töû, caùc thuù troâng thaáy tuy sôï nhöng khi nghe tieáng thì bieát ñoù laø choù, huoáng gì bieán hoùa laøm thaân khaùc. Trong ñaây Phaät töï noùi nhaân duyeân: Vì Boà-taùt thaáy caùc phaùp saéc v.v... laø

khoâng thì ai seõ nghe theo lôøi hoï (ma)? Laïi nöõa, aùc ma hieän thaân laøm Tyø-kheo ñi ñeán noùi vôùi Boà-taùt raèng: “Saùu Ba-la-maät aáy ñeàu laø phaùp sanh töû, vì do nhaân duyeân cuûa phöôùc ñöùc boá thí neân thoï phöôùc vui trong coõi Duïc; do nhaân duyeân cuûa Thieàn Ba- la-maät neân thoï vui trong coõi Saéc; vì Baùt-nhaõ Ba-la-maät khoâng coù töôùng nhaát ñònh neân goïi laø phaùp hö doái, xoay vaàn trong naêm ñöôøng, khoâng theå töï ra khoûi ñöôøng sanh töû. Ngöôøi ta doái vôùi ngöôi raèng: Ñoù laø ñaïo Nhaát thieát chuûng trí, ta nay noùi thaät, ngöôi thuû chöùng Nieát-baøn, ñôøi nay heát khoå”. Boà-taùt neáu im laëng, ma lieàn tieáp noùi ñaïo phaùp töông tôï: “hoaëc quaùn ba möôi saùu thöù baát tònh, hoaëc quaùn boä xöông ngöôøi, hoaëc nieäm hôi thôû ra vaøo, nhôn ñaïo aáy chöùng ñöôïc boán thieàn, boán ñònh voâ saéc; nhôn thieàn ñònh aáy coù theå ñöôïc quaû Tu-ñaø-hoaøn cho ñeán quaû A-la-haùn. Thaân naøy cuûa ngöôi do toäi baùo sanh ra; Phaät khoâng taùn thaùn thoï thaân trôû laïi trong moät khoaûnh khaéc khaûy moùng tay, huoáng gì ôû laâu trong sanh töû”. Vò Boà-taùt chaúng thoaùi chuyeån nghe vieäc aáy taâm vui möøng nghó raèng: Tyø- kheo aáy raát lôïi ích cho ta, vì ta noùi ñaïo phaùp töông tôï, ta ñöôïc ñaïo phaùp töông tôï aáy lieàn bieát chaân ñaïo, nhö ngöôøi ñi ñöôøng, bieát ñöôøng taø thì bieát neûo chaùnh, phaùp laøm chöôùng ngaïi ñaïo cuõng nhö vaäy. Baäc chaúng thoaùi

chuyeån vì laø ngöôøi lôùn, quyù troïng, neân khoâng tranh caûi vôùi Tyø-kheo aáy. AÙc ma thaáy Boà-taùt im laëng thì vui möøng noùi: “Ngöôøi aáy tín thoï lôøi ta neân noùi tieáp vôùi Boà-taùt raèng: Thieän nam töû! Coù voâ löôïng Boà-taùt cuùng döôøng haèng haø sa soá Phaät, hoûi han, khoå haïnh saùu Ba-la-maät vaø Boà-taùt ñaïo, ôû tröôùc maët nhaän lôøi Phaät daïy, chòu thöïc haønh heát thaûy haïnh Boà-taùt coøn khoâng ñöôïc Voâ thöôïng ñaïo, nay ñeàu thaønh A-la-haùn, vaäy ngöôi laøm sao muoán ñöôïc”. Boà-taùt nghe vieäc aáy xong im laëng. ÔÛ ngay choã ñoù ma lieàn hoùa voâ soá Tyø-kheo A-la-haùn noùi vôùi Boà-taùt raèng: “Caùc Tyø-kheo aáy ñeàu tu Voâ thöôïng ñaïo ñaõ laâu, nay ñeàu thaønh A-la-haùn, taïi sao rieâng ngöôi muoán thaønh Phaät”, Boà-taùt laïi vui möøng nghó raèng: Tyø-kheo aáy vì ta noùi phaùp tôï ñaïo, chöôùng ñaïo. Boà-taùt thöïc haønh saùu Ba-la-maät, ñöôïc caùc coâng ñöùc chaéc chaén khoâng thoái ñoïa vaøo Nhò thöøa; nhö lôøi Phaät noùi taâm thöôøng khoâng lìa saùu Ba-la-maät maø khoâng ñöôïc Voâ thöôïng ñaïo laø khoâng coù leõ aáy. Boà-taùt neáu gaëp tri ma söï aáy, thì ñöôïc lôïi ích lôùn khoâng coù maát, vì theá neân taâm Boà-taùt khoâng ñoäng chuyeån, aáy goïi laø töôùng chaúng thoaùi chuyeån. Baáy giôø Tu-boà-ñeà baïch Phaät raèng: Baïch ñöùc Theá Toân! Thoaùi chuyeån ñoái vôùi phaùp gì goïi laø khoâng thoaùi chuyeån? Phaät daïy: Ñoái vôùi töôùng saéc thoaùi chuyeån. Treân löôïc noùi, nay seõ noùi roäng. Neáu Boà-taùt ñoái vôùi töôùng saéc v.v... ñeàu thoaùi chuyeån ñöôïc, aáy goïi laø tu heát thaûy phaùp taùnh khoâng, ñöôïc voâ sanh phaùp nhaãn, vaøo Boà-taùt vò. Voâ sanh nhaãn laø, cho ñeán phaùp vi teá khoâng theå thuû ñaéc huoáng gì phaùp lôùn, aáy goïi laø Voâ sanh. Ñöôïc phaùp voâ sanh aáy khoâng khôûi laøm caùc nghieäp, aáy goïi laø ñöôïc Voâ sanh phaùp nhaãn. Boà-taùt ñöôïc Voâ sanh phaùp nhaãn, aáy goïi laø chaúng thoaùi chuyeån. Voâ löôïng loaïi, haønh, töôùng maïo nhö vaäy laø töôùng cuûa chaúng

thoaùi chuyeån.

----------o0o----------

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.